

Σημειώστε ότι πρόκειται για ανεπίσημη μετάφραση που έγινε από ένα λογισμικό αυτόματης μετάφρασης. Η AREPO δεν ευθύνεται για το περιεχόμενό της. Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με τη μετάφραση, υπερισχύει η πρωτότυπη αγγλική έκδοση.

ΘΈΣΗ ΤΗΣ AREPO ΣΧΕΤΙΚΆ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΌΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΈΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΏΝ: ΕΤΙΚΕΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΉΣ ΣΤΗΝ ΕΜΠΡΌΣΘΙΑ ΠΛΕΥΡΆ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΊΑΣ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής "Από το αγρόκτημα στο πιρούνι", η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ανακοινώσει διάφορες δράσεις που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της στροφής προς πιο υγιεινές και βιώσιμες διατροφές. Ειδικότερα, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους καταναλωτές να κάνουν υγιεινές επιλογές τροφίμων μέσω της κατανόησης των πληροφοριών επισήμανσης, η ΕΚ **προτίθεται να θεσπίσει μια εναρμονισμένη υποχρεωτική διατροφική επισήμανση στην πρόσωση της συσκευασίας (FOPNL).**

Η AREPO συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας είναι να μπορούμε να καταναλώνουμε και να τρώμε εντός των πλανητικών ορίων και να διατηρούμε την υγεία μας. Πιστεύουμε ότι χρειάζεται μια στροφή προς πιο βιώσιμες και υγιεινές συμπεριφορές, που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να κατανοούν πλήρως τόσο τις διατροφικές πτυχές ενός τροφίμου όσο και το ρόλο του στο διατροφικό σύστημα αναφοράς. Ωστόσο, η **AREPO φοβάται ότι τα μέσα που επιλέγονται για την επιδίωξη αυτών των στόχων μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση στους καταναλωτές, εμποδίζοντάς τους να σχηματίσουν σαφώς τεκμηριωμένες αξιολογήσεις ενός προϊόντος.** Συγκεκριμένα, η AREPO θα ήθελε να τονίσει το γεγονός ότι οι απλουστευμένες και συνθετικές πληροφορίες **ενδέχεται να βλάψουν τα προϊόντα που καλύπτονται από τα συστήματα ποιότητας της ΕΕ**, περιορίζοντας τον αντίκτυπο των συνεχιζόμενων προσπαθειών για την πλήρη ανάπτυξη των δυνατοτήτων¹ τους.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις (ΓΕ) της ΕΕ συνδέονται συχνά **με την παραγωγή δημόσιων αγαθών, τα οποία** εξετάζονται από την άποψη της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης, της ανάπτυξης και της απασχόλησης, της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας, της προστασίας των φυσικών πόρων και του τοπίου, της ευημερίας των αγροτικών ζώων, της ασφάλειας των τροφίμων, της ασφάλειας των τροφίμων και της ιχνηλασιμότητας². Κατά συνέπεια, εκτός του ότι αποτελούν έκφραση του πολιτισμού και της ταυτότητας της ΕΕ και αντιπροσωπεύουν το 15,5% των συνολικών εξαγωγών³ αγροδιατροφικών προϊόντων της ΕΕ, **συμβάλλουν με διάφορους τρόπους στη βιωσιμότητα** (κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική) **και στο βιώσιμο σύστημα⁴ τροφίμων, αποτελώντας κομβικά μέσα για την επίτευξη των στόχων που βρίσκονται στο επίκεντρο της στρατηγικής "Από το αγρόκτημα στο πιρούνι".**

Επιπλέον, αποτελούν εγγύηση για ασφαλή, ανιχνεύσιμα και υψηλής ποιότητας προϊόντα. Χιλιάδες επιχειρηματίες που συμμετέχουν στο σύστημα ΓΕ έχουν αποκτήσει και έχουν αυξήσει τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους όσον αφορά τον έλεγχο και την ιχνηλασιμότητα, προκειμένου να παράγουν με αυστηρή συμμόρφωση με τους όρους και τα πρότυπα που περιγράφονται λεπτομερώς στις προδιαγραφές του προϊόντος.

¹ [Τρόφιμα και ποτά - Σύστημα γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ \(αναθεώρηση\)](#)

² [Έγγραφο θέσης της AREPO σχετικά με την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις γεωγραφικές ενδείξεις και τις παραδοσιακές σπεσιαλιτέ που προστατεύονται εγγυημένα στην ΕΕ](#), Ιανουάριος 2020

³ Μελέτη για την οικονομική αξία των συστημάτων ποιότητας της ΕΕ, των γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ) και των εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων (ΕΠΙΠ), 2020. AND-International, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή), ECORYS

⁴ [Ενίσχυση των βιώσιμων συστημάτων τροφίμων μέσω γεωγραφικών ενδείξεων](#): FAO, Ρώμη, 2018

1. FOPNL: Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΥΠΕΡΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Μεταξύ των επιλογών που αξιολογούνται επί του παρόντος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁵, η **AREPO πιστεύει ακράδαντα ότι ένα FOPNL που χρησιμοποιεί χρωματική κωδικοποίηση σε συνδυασμό με έναν διαβαθμισμένο δείκτη, όπως το Nutri-Score, καθώς και συνθετικές μέθοδοι που συνδυάζουν τη διατροφική αξία και την εκτίμηση της υγείας χωρίς να λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος της μερίδας ή την ημερήσια διατροφή, δεν θα είναι κατάλληλο για το σκοπό, λόγω της υπεραπλούστευσης των παρεχόμενων πληροφοριών.**

Αμφισβητούμε ότι αυτός ο τύπος FOPNL θα παρέχει σαφείς και ακριβείς πληροφορίες στους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις και τα παραδοσιακά προϊόντα.

Αναλυτικά, η AREPO θα ήθελε να τονίσει ότι:

- Οποιοδήποτε σύστημα χρωματικής κωδικοποίησης με διαβαθμισμένο δείκτη **υπεραπλουστεύει τις διατροφικές πληροφορίες ενός προϊόντος.**

Τα φρούτα και τα λαχανικά που εξαιρούνται, οι γεωγραφικές ενδείξεις και ορισμένα προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό (αλλαντικά, τυριά, ελαιόλαδο), τα οποία επαινούνται για τη διατροφική τους αξία στο πλαίσιο μιας ισορροπημένης διατροφής, **ενδέχεται να μειονεκτούν από μια υπεραπλουστευμένη διατροφική παρουσίαση.**

Στην πραγματικότητα, το σύστημα αυτό απονέμει βαθμολογία στα τρόφιμα (θετικούς ή/και αρνητικούς βαθμούς) βάσει ενός αλγορίθμου που αξιολογεί την περιεκτικότητα σε ενέργεια, σάκχαρα, κορεσμένα λιπαρά, νάτριο, πρωτεΐνες, φυτικές ίνες και το συνολικό ποσοστό φρούτων, λαχανικών, οσπρίων, ξηρών καρπών, ελαιολάδου, κραμβέλαιου και καρυδέλαιου. Έτσι, **ο αλγόριθμος αναμειγνύει ορισμένα θρεπτικά συστατικά, τρόφιμα και θερμίδες χωρίς διάκριση.** Επιπλέον, ενώ στα αρνητικά στοιχεία περιλαμβάνει μόνο τις ποσότητες κορεσμένων λιπαρών, νατρίου και σακχάρων εκτός από τις θερμίδες, στα θετικά στοιχεία προσθέτει στις πρωτεΐνες και τις φυτικές ίνες, τα ποσοστά φρούτων, λαχανικών, ξηρών καρπών, οσπρίων και ελαιολάδου, κραμβέλαιου και καρυδέλαιου. Με τον τρόπο αυτό, τα θετικά σημεία λαμβάνουν υπόψη τα τρόφιμα και ορισμένα θρεπτικά συστατικά, ενώ τα αρνητικά εξαρτώνται από τα θρεπτικά συστατικά και τις θερμίδες. Αυτό, **αγνοώντας επίσης ομάδες θρεπτικών συστατικών με σημαντική θετική επίδραση στην ανθρώπινη υγεία, όπως η περιεκτικότητα σε βιταμίνες, μέταλλα και προβιοτικά, που συνήθως συνιστώνται ιδιαίτερα στο πλαίσιο μιας υγιεινής διατροφής.**

Επιπλέον, **δεν βαθμολογεί τα τρόφιμα ανάλογα με την κατηγορία τους**, καθώς ο ίδιος αλγόριθμος εφαρμόζεται για την αξιολόγηση όλων των προϊόντων. Ωστόσο, **η αξιολόγηση των ίδιων συστατικών σε διαφορετικές κατηγορίες τροφίμων μπορεί να οδηγήσει σε σύγχυση.**

Για παράδειγμα, η αξιολόγηση ενός προϊόντος, όπως το ελαιόλαδο, δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στην περιεκτικότητα σε λιπαρά ή στην ποσότητα αλατιού ή ζάχαρης, όπως προτείνει το Nutri-Score, διότι θα παραλείψει τρία κρίσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν την ποιότητα του ελαιολάδου: **Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά, βιολογική - διατροφική αξία και ασφάλεια τροφίμων.** Κατά συνέπεια, το Nutri-Score δεν θα είναι σε θέση να ενισχύσει τη διαφορά μεταξύ των τύπων ελαιολάδου, όπως ένα έξτρα παρθένο ελαιόλαδο και ένα ελαιόλαδο. Πράγματι, παρόλο που προέρχονται από το ίδιο φυτό, διαφέρουν διατροφικά και οργανοληπτικά πολύ (κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 1991, για τα χαρακτηριστικά του ελαιολάδου και του πυρηνέλαιου και για τις σχετικές μεθόδους ανάλυσης). Επιπλέον, τα έλαια διαφορετικής προέλευσης (π.χ. έξτρα παρθένο ελαιόλαδο και φοινικέλαιο) θα αξιολογούνταν με βάση τα ίδια

⁵ Αρχική εκτίμηση επιπτώσεων, Πρόταση για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές

θρεπτικά συστατικά και θα έπαιρναν παρόμοιες βαθμολογίες, παρόλο που έχουν πολύ διαφορετικές οργανοληπτικές ιδιότητες.

- Επιπλέον, το Nutri-Score **δεν λαμβάνει υπόψη το επίπεδο επεξεργασίας ενός προϊόντος.**

Ένας από τους στόχους του Nutri-Score είναι να ενθαρρύνει τους βιομηχανικούς παραγωγούς να βελτιώσουν τη συνταγή των εξαιρετικά επεξεργασμένων προϊόντων τους. Ωστόσο, αυτή η αναδιαμόρφωση δεν θα είναι απαραίτητα ταυτόσημη με τη διατροφική βελτίωση. Έτσι, το Nutri-Score μπορεί να ευνοεί την κατανάλωση ορισμένων προϊόντων, ενώ παραμελεί την περιεκτικότητά τους σε συντηρητικά και πρόσθετα, τεχνητά γλυκαντικά ή τυχόν τρανς λιπαρά, πράγμα που σημαίνει ότι, κατά την αξιολόγησή του, ορισμένα υπερ-επεξεργασμένα και βιομηχανικά τρόφιμα μπορεί να έχουν καλύτερες επιδόσεις από τα παραδοσιακά και πολύ λίγο επεξεργασμένα προϊόντα, όπως τα GIs.

Τα προϊόντα που καλύπτονται από γεωγραφική ένδειξη ανταποκρίνονται σε πολύ αυστηρούς όρους και πρότυπα που περιγράφονται στις **προδιαγραφές του προϊόντος**. Είναι χαμηλής επεξεργασίας και περιέχουν μικρό αριθμό συστατικών, με ελάχιστη ή καθόλου χρήση πρόσθετων ή διορθωτικών ουσιών. Οι ιδιότητές τους προέρχονται από την προσεκτική δοσολογία των βασικών συστατικών.

- Λόγω της σύνθεσής τους και των παραδοσιακών χαρακτηριστικών τους που περιγράφονται λεπτομερώς στις προδιαγραφές του προϊόντος, η **αναδιαμόρφωση είναι σπάνια δυνατή για τις ΓΕ. Το θρεπτικό τους προφίλ και οι τεχνικές παραγωγής δεν μπορούν να τροποποιηθούν χωρίς να αλλάξει η ίδια η φύση του προϊόντος.**

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι ότι οι καταναλωτές μπορεί να απομακρυνθούν από τα παραδοσιακά προϊόντα και τα προϊόντα ΓΕ, τα οποία πληρούν τις προδιαγραφές υψηλής ποιότητας και έχουν ενδιαφέρον διατροφικό προφίλ, προς όφελος παρόμοιων βιομηχανικών προϊόντων που μπορεί να προτιμούν μια πιο ελαφριά συνταγή εις βάρος των διατροφικών ιδιοτήτων. Κατά συνέπεια, **το Nutri-Score θα μπορούσε να αποτελέσει πηγή διακρίσεων και να αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 35, τμήμα 1, στοιχείο στ, του κανονισμού 1169/2011, το οποίο ορίζει ότι οι πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης πρέπει να είναι αντικειμενικές και να μην εισάγουν διακρίσεις.**

Επομένως, η αμφισβήτηση αυτής της αρχής και η θεώρηση των ΓΕ ως συγκρίσιμων με τα συμβατικά προϊόντα θα υπονόμει τα ίδια τα θεμέλια που επέτρεψαν την ειδική μεταχείρισή τους στο πλαίσιο των συμφωνιών TRIPS του ΠΟΕ.

Επιπλέον, η AREPO προειδοποιεί επίσης για τις πιθανές επιπτώσεις της δράσης 15 και 16 του σχεδίου δράσης "Από το αγρόκτημα στο πιρούνι" στις ΓΕ:

- Η πρόθεση της Επιτροπής **να ενθαρρύνει την αναδιαμόρφωση των προϊόντων** (δράση 15) και **να δημιουργήσει προφίλ θρεπτικών συστατικών** για να περιορίσει την προώθηση (μέσω ισχυρισμών διατροφής ή υγείας) τροφίμων με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά, σάκχαρα και αλάτι (δράση 16) θα μπορούσε να αποτελέσει **σοβαρή απειλή για τις ΓΕ, εάν δεν θεωρηθούν ως εξαίρεση σε αυτή τη διαδικασία**. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να περιοριστούν στα βιομηχανικά προϊόντα.
- Επιπλέον, το Nutri-Score παρέχει **περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη διατροφική ισορροπία**. Δεν λαμβάνει υπόψη τη **διαιτητική πρόσληψη**, ούτε την **ημερήσια ισορροπημένη διατροφή**, ούτε την **έννοια της τροφής απόλαυσης**.

Για την ακρίβεια, το σύστημα αυτό αποδίδει βαθμούς **με βάση τη διατροφική σύνθεση ανά 100 g ή 100 ml προϊόντος**. Κατά συνέπεια, ορισμένα τρόφιμα, π.χ. εορταστικά προϊόντα, θα βαθμολογηθούν ως κακά, **χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η χαμηλή συχνότητα και η μικρή ποσότητα κατανάλωσης**.

Αντιθέτως, η υγιεινή διατροφή πρέπει να περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία τροφίμων σε διαφορετικές ποσότητες και μορφές. Ως εκ τούτου, η επισήμανση στην μπροστινή πλευρά της συσκευασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει κάποια ένδειξη για να καταλάβουν οι καταναλωτές αν μπορούν να χρησιμοποιούν το προϊόν σε καθημερινή, εβδομαδιαία ή περιστασιακή βάση. Από την άποψη αυτή, **οι ΓΕ παρέχουν ένα ουσιαστικό μέρος αυτής της ποικιλίας**, αποτελώντας συχνά εναλλακτικές λύσεις σε ιδιαίτερα τυποποιημένες μορφές διατροφής στις οποίες κυριαρχούν τα συμβατικά τρόφιμα.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι το **μαγείρεμα και οι μέθοδοι κατανάλωσης** επηρεάζουν την πρόσληψη τροφής.

Επιπλέον, όπως τονίζεται στην έκθεση της ΕΚ σχετικά με τις πρωτοβουλίες⁶ του FOPNL, η οπτική προκατάληψη της **αντίληψης ορισμένων τροφίμων ως υγιεινών**, μπορεί να οδηγήσει σε **υποτίμηση της ποσότητας και του ενεργειακού περιεχομένου**, σε υπερβολική πρόσληψη τροφίμων ή σε μεγάλες μερίδες.

Εν κατακλείδι, η **ηδονιστική διάσταση του φαγητού δεν μπορεί να ξεχαστεί**. Η γνωστική επιστήμη δείχνει ότι η ποιότητα της διατροφής, **με τη γεύση και την ευχαρίστηση στο προσκήνιο**, έχει σημαντικά οφέλη για την υγεία.

Σε αυτό θα πρέπει να προσθέσουμε και την **πολιτιστική διάσταση που συνδέεται με την κατανάλωση GI τροφίμων**. Τα προϊόντα αυτά εκφράζουν τις περιοχές προέλευσής τους και συνδέονται με την **αίσθηση του ανήκειν σε πολιτιστικές κοινότητες** όπου οι γεωγραφικές ενδείξεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ AREPO ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΓΕ ΣΕ ΈΝΑ ΣΕΝΑΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ NUTRI-SCORE

Το προηγούμενο σκεπτικό έχει ως στόχο να τεκμηριώσει και να εξηγήσει **τους λόγους για τους οποίους η AREPO αντιτίθεται στο Nutri-Score**, λόγω των κατά προσέγγιση πληροφοριών που μπορεί να παρέχει το Nutri-Score στους καταναλωτές όσον αφορά τα προϊόντα που καλύπτονται από τα συστήματα ποιότητας της ΕΕ. Ειδικότερα, ένα σύστημα επισήμανσης που δεν λαμβάνει υπόψη σημαντικά θρεπτικά συστατικά στη συνολική διατροφική αξιολόγηση ενός προϊόντος έρχεται σε αντίθεση με τις υφιστάμενες διατροφικές συστάσεις και δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστος οδηγός για τους καταναλωτές κατά τη μετάβαση σε πιο υγιεινές διατροφές.

Κατά συνέπεια, η **AREPO καλεί κατ' αρχάς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει την εξαίρεση από το Nutri-score των προϊόντων που υπάγονται σε συστήματα ποιότητας της ΕΕ (ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΔΕ)**, των παραδοσιακών προϊόντων και των προϊόντων που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό, όπως το ελαιόλαδο.

Ωστόσο, υπολογίζοντας ένα σενάριο όπου η βαθμολογία Nutri-score θα μπορούσε να εφαρμοστεί ως υποχρεωτική FOPNL σε επίπεδο ΕΕ, η **AREPO θα ήθελε να ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει τις ακόλουθες προτάσεις:**

- **Ο αλγόριθμος βάσει του Nutri-Score θα πρέπει να τροποποιηθεί.** Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εδράζεται σε **επιστημονικά τεκμηριωμένα κριτήρια ικανά να αξιολογούν όλα τα σημαντικά διατροφικά συστατικά για κάθε κατηγορία τροφίμων.**
- Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο **να καθιερωθούν και να οριστούν κατηγορίες, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση των προϊόντων εντός αυτών και να επανεξεταστούν τα στοιχεία που είναι καταλληλότερα να ληφθούν υπόψη για την αξιολόγηση,**
- **Μια αξιολόγηση με βάση τις μερίδες φαγητού είναι επίσης απαραίτητη.**

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Έκθεση σχετικά με τη χρήση πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της δήλωσης διατροφής](#), COM(2020) 207 τελικό.

- Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο μιας **de facto** ταξινόμησης, μετά από αξιολόγηση κατηγορίας, για τα ΠΟΠ/ΠΓΕ και ορισμένα παραδοσιακά προϊόντα και προϊόντα με ένα μόνο συστατικό (π.χ. το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου πρότεινε την ταξινόμηση του ελαιολάδου στην κατηγορία Α (πράσινο)).

Τέλος, σύμφωνα με την προώθηση της στροφής προς μια πιο βιώσιμη και υγιεινή διατροφή και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι **γεωγραφικές** ενδείξεις της ΕΕ συμβάλλουν στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η AREPO θα ήθελε να τονίσει ότι τα στοιχεία αυτά θα πρέπει επίσης να ενσωματωθούν στη συνολική αξιολόγηση ενός προϊόντος, **παρέχοντας στους καταναλωτές μια ολοκληρωμένη κατανόηση μιας γεωγραφικής ένδειξης και των επιπτώσεών της από την άποψη τόσο της υγείας όσο και της βιωσιμότητας**. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να διευκολυνθούν οι παραγωγοί ΓΕ να δίνουν έμφαση σε όλες αυτές τις πληροφορίες σύμφωνα με τους κανόνες επισήμανσης, για παράδειγμα με την ανάπτυξη και εφαρμογή **έξυπνης ψηφιακής επισήμανσης**.

3. ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Εν κατακλείδι, η **AREPO** θα ήθελε να επαναλάβει την υποστήριξή της στην πρόθεση της Επιτροπής να **ενισχύσει τους πολίτες και τους καταναλωτές της ΕΕ ώστε να υιοθετήσουν πιο βιώσιμες και υγιεινές συμπεριφορές**.

Για όλους τους λόγους που εκφράστηκαν προηγουμένως, ενθαρρύνουμε την Επιτροπή να αναλύσει τον αντίκτυπο διαφόρων επιλογών πολιτικής, χωρίς να επικεντρωθεί εκ των προτέρων σε ένα FOPNL χρησιμοποιώντας χρωματική κωδικοποίηση σε συνδυασμό με έναν διαβαθμισμένο δείκτη, όπως το Nutri-Score.

Ωστόσο, η **πεποίθησή μας είναι ότι το FOPNL δεν μπορεί από μόνο του να προκαλέσει μια τόσο φιλόδοξη μακροπρόθεσμη αλλαγή**.

Στην πραγματικότητα, η καταπολέμηση της **μη ισορροπημένης διατροφής**, η οποία αναγνωρίζεται ως αιτία πολλών θανατηφόρων ασθενειών, **απαιτεί διατροφική εκπαίδευση προκειμένου να αυξηθούν οι διατροφικές γνώσεις των καταναλωτών**, καθώς και η κατανόηση και η χρήση των πληροφοριών που τελικά παρέχονται με τη διατροφική δήλωση.

Κατά συνέπεια, η AREPO θα ήθελε να συστήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κατευθύνει τις προσπάθειές της σε **περισσότερη εκπαίδευση και καλύτερη επικοινωνία σχετικά με τη σημασία μιας διαφοροποιημένης και ισορροπημένης διατροφής και τον τρόπο με τον οποίο οι γεωγραφικές ενδείξεις και τα ποιοτικά προϊόντα της ΕΕ μπορούν να συμβάλουν σε αυτό**.

Το κύριο μήνυμα θα πρέπει να επικεντρώνεται στην ιδέα της "**συνειδητής διατροφής**", επαναφέροντας την έννοια της **μερίδας** και της **ημερήσιας πρόσληψης**, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση ενός **πιο δραστήριου τρόπου ζωής για την αντιστροφή των συνεπειών της καθιστικής ζωής**.

Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην προτεραιότητα της **διατροφικής ποικιλομορφίας**, η οποία περιλαμβάνει διαφορετικές κατηγορίες τροφίμων, γεύσεις, εποχικότητα, φρεσκάδα, πολιτισμό και δεξιότητες.

Οι ΠΟΠ και οι ΠΓΕ της ΕΕ εντάσσονται σε αυτό το πλαίσιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι **πολλές ΠΓΕ συνδέονται με συγκεκριμένες δίαιτες που αναγνωρίζονται για το ενδιαφέρον τους από άποψη διατροφής**, όπως αποδεικνύεται από το διάσημο παράδειγμα της μεσογειακής δίαιτας. Οι παραδοσιακοί τρόποι καλλιέργειας των φυτών και εκτροφής των ζώων, η επίδραση των φυσικών συνθηκών, οι ανθρώπινες πρακτικές καθώς και οι παραδοσιακές μέθοδοι επεξεργασίας και διατήρησης είναι καθοριστικής σημασίας για τη διατροφική ποιότητα των προϊόντων ΓΕ. Επίσης, οι

ΓΕ αντιπροσωπεύουν την **ηδονιστική διάσταση των τροφίμων**, συνδυάζοντας την υψηλή ποιότητα με την απίστευτη γεύση, και την **πολιτιστική διάσταση του ανήκειν σε μια κοινότητα**.

Ως εκ τούτου, **οι γεωγραφικές ενδείξεις έχουν μεγάλες δυνατότητες να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη στροφή προς πιο υγιεινές δίαιτες**, μέσω των ιδιοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων των θρεπτικών και οργανοληπτικών, και της επιρροής τους στη συμπεριφορά των καταναλωτών.⁷

Η AREPO καλεί επίσης την Επιτροπή να καθιερώσει εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας της υψηλής ποιότητας των προϊόντων αυτών στους καταναλωτές, εξετάζοντας τελικά πώς θα εμπλέξει τους παραγωγούς και τις κοινοπραξίες σε αυτή τη διαδικασία.

Ως εκ τούτου, η AREPO θα ήθελε να προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- **Η αύξηση της επιστημονικής έρευνας σχετικά με τους ΓΔ και το διατροφικό τους δυναμικό στο πλαίσιο των διατροφικών προτύπων.** Η διατροφική αξία των ΓΕ πρέπει να μελετηθεί με ολιστικό τρόπο, όχι εξετάζοντας αποκλειστικά τα επιμέρους συστατικά τους, αλλά **διερευνώντας τη συμβολή τους σε μια ισορροπημένη καθημερινή διατροφή**, επίσης ως εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με τα συμβατικά προϊόντα,
- **Ενθάρρυνση της δημοσίευσης δεδομένων και αποτελεσμάτων.** Η διαθεσιμότητα των δεδομένων θα διευκολύνει την ανταλλαγή τους μεταξύ ερευνητών, διεθνών και εθνικών οργανισμών, φορέων χάραξης πολιτικής, καθώς και την ευαισθητοποίηση των παραγωγών σχετικά με τη διατροφική ποιότητα των προϊόντων τους και τον αντίκτυπό τους στην υγεία,
- **Καλύτερη συμμετοχή των παραγωγών, ενθαρρύνοντάς τους να παρέχουν ολοκληρωμένες πληροφορίες για τα προϊόντα τους και τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται με την προέλευση,**
- **Να συνεχίσει να διαθέτει σημαντικό προϋπολογισμό για την προώθηση των συστημάτων ποιότητας της ΕΕ.** Μια ισχυρή στρατηγική προώθησης θα είναι το κλειδί για την κατανόηση από τους καταναλωτές των συνολικών χαρακτηριστικών των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης.

Η **Ένωση Ευρωπαϊκών Περιφερειών για τα Προϊόντα Προέλευσης (AREPO)** συγκεντρώνει 33 ευρωπαϊκές περιφέρειες και περισσότερες από 700 ενώσεις παραγωγών για πάνω από το 50% των ευρωπαϊκών γεωγραφικών ενδείξεων. Στόχος της AREPO είναι η προώθηση και η υπεράσπιση των συμφερόντων των παραγωγών και των καταναλωτών στις ευρωπαϊκές περιφέρειες που δεσμεύονται να προωθήσουν ποιοτικά αγροδιατροφικά προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με:

Francesca Alampì, **υπεύθυνη πολιτικής** info@arepoquality.eu

Giulia Scaglioni, **υπεύθυνη πολιτικής** policyofficer@arepoquality.eu

⁷ FAO-oriGIn Forum on Contributing to SDGs through quality linked to geographical origin, "[Contribution of geographical indications to sustainable healthy diets](#)", Background paper- FAO, 2021, [The nutrition and health potential of geographical indication foods](#), Ρώμη.